

อิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก

นางสาวเพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง

002160

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

I 16737438

The Effect of Parents' Socioeconomic Status
on Their Children's Academic Achievement

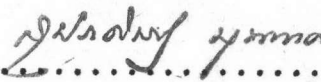
Miss Pensri Aroonrungrerng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Sociology)
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University

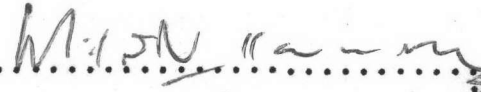
1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ที่มีต่อ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก
 โดย นางสาวเพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง
 ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิจ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ แยมกลินพุง)

..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

..... กรรมการที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อิทธิพลของสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก
ชื่อนิสิต	นางสาวเพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัจญา สัจญาวิวัฒน์
ภาควิชา	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
ปีการศึกษา	2522

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง "อิทธิพลจากสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก" เป็นการศึกษาทางด้านการแบ่งช่วงชั้นของบุคคลใน
สังคม การศึกษาเรื่องนี้มีปัญหาวิจัยว่าชนชั้นต่าง ๆ ในสังคมไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร
มีการรักษาสถานภาพเดิมของตนไว้ได้อย่างไร โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชนชั้นใน
สังคม การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานหลักไว้ว่า สถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่
จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก ทั้งนี้ได้จำแนกสมมติฐานหลักออกเป็นสมมติฐาน
ย่อยสามประการด้วยกันเพื่อให้สะดวกแก่การวิเคราะห์และพิสูจน์ สมมติฐานย่อยเหล่านี้คือ
ก. ระดับการศึกษาของพ่อแม่ จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก ข. ระดับรายได้
ของพ่อแม่จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก และ ค. การจัดกิจกรรมส่งเสริม
การศึกษาให้ลูกของพ่อแม่จะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก

ข้อมูลสำหรับการพิสูจน์สมมติฐานเหล่านี้ได้มาจากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ
3 แห่งด้วยกัน คือ โรงเรียนเทเวศร์วิทยาคม โรงเรียนบดินทร์เดชา และโรงเรียนวัด
ศรีมหาธาตุ ซึ่งล้วนเป็นโรงเรียนระดับมัธยม โดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
ทั้งหมดมาแห่งละ 30 เปอร์เซ็น ได้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง 200 คน การเก็บข้อมูล
ใช้วิธีออกแบบสอบถาม ถามข้อมูลจากทั้งตัวนักเรียนและผู้ปกครอง เมื่อทดสอบแบบสอบถาม
แล้ว ได้ส่งแบบสอบถามให้นักเรียนและผู้ปกครองกรอกข้อความโดยผู้วิจัยได้ติดตามและ
สัมภาษณ์ผู้ปกครองตนเอง เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ได้นำมาวิเคราะห์ตามสมมติฐาน

เสนอเป็นตารางและบรรยายข้อมูลต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือทางสถิติบางอย่างที่เหมาะสม เช่น ร้อยละ เป็นต้น

ผลการตีความข้อมูลปรากฏว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกข้อได้รับการยืนยัน จึงกล่าวได้ว่า สถานภาพของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของลูก เมื่อเป็นดังนี้ หลักฐานประจักษ์จากการศึกษาครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นต่อไปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับชนชั้นในสังคมที่ไซกันอยู่แพร่หลายนั้นสามารถนำมาใช้กับสังคมไทยได้ควย ชนชั้นในสังคมไทยใช้การศึกษาของลูกเป็นวิธีทางอย่างหนึ่งในการรักษาสถานภาพเดิมของตนไว้ไม่ให้เปลี่ยนแปลงหรือต่ำลง ผลการวิจัยครั้งนี้จึงทำให้ฐานะทางทฤษฎีนี้มีระดับสูงขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง

The data from this study confirm all the hypotheses mentioned above. The verification of the hypotheses means that the Thai social classes make use of the younger generation education, among other things, to maintain their own status quo. It further implies that parents' socio-economic status influences their children's educational performance. The general social stratification theory is thus applicable to Thai society. With this finding, this theory is once again empirically confirmed and consequently its status is one more step raised.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัตยญา สัตยญาวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.
 ประเสริฐ แยมกลิ่นฟูง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุพิศตรา
 สุภาพ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัตยญา สัตยญาวิวัฒน์
 เป็นอย่างยิ่งที่ไต่สละเวลาตรวจแก้ไขให้คำแนะนำในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นพิเศษ รวมทั้ง
 ไต่กรุณาให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

อนึ่ง ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างยิ่งจากผู้อำนวยการ
 อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์ ในโรงเรียนบดินทรเดชา โรงเรียนเทพสตรีวิทยาคม และ
 โรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุฯ ซึ่งมีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมตามความมุ่งหมาย

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ ขึ้นอยู่กับรายงานของผู้มีพระคุณดังกล่าวข้างตน
 ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ.
กิตติกรรมประกาศ	ข.
รายการตารางประกอบ	ฉ.
บทที่	
1. บทนำ	1.
2. วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	29
3. การวิเคราะห์ข้อมูล	42
4. การตีความและพิสูจน์สมมติฐาน	66
5. สรุปและขอเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	97
ประวัติ	106

รายการตารางประกอบ

ตาราง	หน้า
แสดงการเปรียบเทียบให้เห็นถึงปริมาณความแตกต่างของ กลุ่มชนชั้นต่างในสังคม	6
1. ขนาดนักเรียนตัวอย่างจำแนกตามประเภทโรงเรียน	34
2. จำนวนตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทโรงเรียน	34
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามโรงเรียน	35
4. ผลสัมฤทธิ์การเรีนของนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียนระดับต่าง ๆ	37
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนทั้งสามโรงเรียนระดับต่าง ๆ ...	43
6. ระดับความสัมฤทธิ์ผลทางการเรีนของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ...	44
7. พ่อแม่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามกลุ่มอายุ	45
8. พ่อแม่ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภทของอาชีพ	47
9. ระดับการศึกษาพ่อแม่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ...	49
10. ระดับการศึกษาพ่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน	51
11. ระดับการศึกษาแม่จำแนกตามประเภทโรงเรียน	52
12. พ่อแม่ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภทรายได้	54
13. พ่อแม่ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับรายได้	55
14. พ่อแม่ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภทที่อยู่อาศัย	56
15. ประเภทที่อยู่อาศัยจำแนกตามระดับรายได้	57
16. การทำงานภายในบ้านของครอบครัวนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง	58
17. การทำงานภายในบ้านแยกตามระดับฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว	59
18. นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงเวลาทำงานบ้าน	60
19. จำนวนและรอยละของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา ของพ่อแม่ที่ให้กับลูก	64

ตาราง

หน้า

20.	พ่อแม่ที่เรียนแยกตามการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการศึกษา ระดับต่าง ๆ	65
21.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามระดับการศึกษา ของพ่อแม่	68
22.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก จำแนกตามระดับการศึกษา ของพ่อ	71
23.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก จำแนกตามระดับการศึกษา ของแม่	72
24.	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของพ่อแม่และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของลูก (อัตราร้อยละ)	74
25.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลูกจำแนกตามกลุ่มอาชีพพ่อ	77
26.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามกลุ่มอาชีพแม่	78
27.	ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนของลูก กับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก (อัตราร้อยละ)	81
28.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกจำแนกตามการทำงานบ้าน	84